

Nr 562.

Av herr **Persson, Helmer**, och herr **Persson, Ola**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition angående utlämnande av
stödlån till jordbrukare.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 223 föreslås stödlån till jordbrukare som tillfogats mera betydande skördeskador innevarande år. För ändamålet hemställas att de odisponerade medlen av de investeringsanslag, som anvisades till stödlån i anledning av skördeskador under tidigare år, cirka 6 800 000 kronor, samt ett nytt investeringsanslag av 5 000 000 kronor skall få disponeras för ändamålet.

Sett mot bakgrunden av skördeskadornas omfattning samt tidigare givna löften att lämna jordbrukarna kompensation för dessa, synes de nu föreslagna åtgärderna vara alldeles otillräckliga. De grunder efter vilka stödlån skall beviljas jordbrukarna kan icke betraktas som tillfredsställande. Till detta kommer att ingen som helst bidragsgivning föreslås att nu utgå till de av skördeskadorna värst drabbade jordbrukarna.

Skördeskadornas omfattning torde allra värst ha drabbat jordbrukarna i de norra länen. Sålunda beräknar Norrbottens länsförbund av RLF den totala förlusten på höskörden till cirka 16 milj. kronor. Hushållningssällskapet har vid sina beräkningar kommit till något lägre belopp. Skördeskadorna är likaså stora i Västerbottens län samt vissa områden av Kristianstads, Malmöhus och Hallands län.

Som en följd av de väldiga skadorna på höskörden har mjölkinvägningen i Norrbottens län minskat under oktober månad med inte mindre än 30,4 procent jämfört med samma månad i fjol. Osttillverkningen har helt upphört och smörlagren har hastigt tömts. För första gången på många år måste mjölk importeras från andra delar av landet. Minskningen av mjölkinvägningen har mer eller mindre drabbat praktiskt taget hela Norrland.

Det är därför ingen tillfällighet att jordbrukarnas organisationer i Norrbotten uppvakttat regeringen med krav om kontanta bidrag motsvarande 60 procent av skördeskadorna. Sannolikt kan man utgå ifrån att de mindre jordbrukarna i andra skördeskadade områden anser att även denna form av statlig hjälp nu bör komma till användning.

Men å andra sidan är det väl uppenbart att stöd åt jordbrukare, som lidit förluster genom skördeskadorna, även bör ske i den form som förutsettes i propositionen. Men villkoren för att erhålla dessa stödlån måste

betydligt uppmjukas. Det kan inte anses vara nödvändigt att kräva bankmässiga säkerheter. Utfärdandet av vanlig revers torde vara att föredraga med hänsyn till svårigheten för många små jordbrukare och främst arrendatorer att lämna bankmässiga säkerheter.

Den ränta som föreslås utgå på stödlånen bör sänkas från 4 till 3,5 procent. Lånen bör endast lämnas små och medelstora jordbrukare.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att 5 miljoner kronor ur det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till stödlån måtte utgå som kontanta bidrag till småjordbrukare som hårdast drabbats av skördeskadorna, samt

att räntan för de av Kungl. Maj:t föreslagna stödlånen sänkes från 4 till 3,5 procent.

Stockholm den 27 november 1954.

Helmer Persson.

Ola Persson.